

בג"צ 8315/19 - צאלח אלרנתיסי נ' ראש ענף כלכלה במינהל האזרחי

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"צ 8315/19

לפני:

כבוד השופט נ' סולברג

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

כבוד השופטת י' וילנר

העותרים:

1. צאלח אלרנתיסי

2. סובחיה אלרנתיסי

3. תולין אלרנתיסי

4. חלא אלרנתיסי

5. לית אלרנתיסי

6. מרח אלרנתיסי

נגד

1. ראש ענף כלכלה במינהל האזרחי

2. המפקד הצבאי ביהודה ושומרון

המשיבים:

עתירה למתן צו על-תנאי

עו"ד רונן כהן

בשם העותרים:

עו"ד מוריה פרימן

בשם המשיבים:

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. העותר 1 (להלן: העותר) רשום במרשם האוכלוסין של האזור כתושב קלקיליה. העותר ואשתו, העותרת 2 (להלן: העותרת), נישאו בשנת 1998, והגישו בקשה לאיחוד משפחות בשנת 2001. הבקשה אושרה, ומזה כשנה וחצי מתגוררים השניים עם ילדיהם הקטינים (העותרים 3-6) בטייבה. לפני כשבעה חודשים התגלה כי העותרת חולה בסרטן השד. נוכח מצבה הבריאותי של העותרת, המחייב אותה להסתייע בנהג מלווה, פנה העותר למשיבים בבקשה לקבלת היתר נהיגה בישראל, בהתאם לנוהל הקבוע לעניין זה. בבקשתו ציין העותר, כי אמנם אינו עומד בתנאי הסף המעוגן בנוהל שעניינו שהייה של יותר מ-3 שנים ברצף בישראל, אולם מדובר בנסיבות הומניטאריות יוצאות דופן המצדיקות לחרוג מן הכלל. ביום 22.10.2019 נדחתה הבקשה, הן משום שלא צורפו "מסמכים רפואיים שמראים טיפולים דחופים או תכופים", הן משום שעניינו של העותר "לא עומד בקריטריונים". העותר שב

ופנה אל המשיבים בבקשה לבחון מחדש את החלטתם, אך גם בקשתו-זו נדחתה.

2. מכאן העתירה שלפנינו, במסגרתה טוען העותר כי הטלת מניעה גורפת על מי שלא שהה יותר מ-3 שנים ברצף בישראל מלקבל היתר, פוגעת באופן בלתי-מידתי בזכויות יסוד. נסיבותיו החריגות של הנדון דידן מצדיקות באופן מובהק להעתר לבקשה, ולאפשר לעותר לנהוג בשטח ישראל. ביום 16.1.2020 הגישו המשיבים את תגובתם המקדמית, במסגרתה עדכנו כי בקשת העותר נבחנה מחדש על-ידי ראש ענף תיאום אזרחי, שהחליטה "באופן חריג ולאור מצבה הרפואי העדכני של העותרת 2, בצירוף נסיבותיהם המשפחתיות המתוארות בעתירה", להעניק לעותר היתר נהיגה בשטח ישראל לתקופה של שנה. לצד זאת צוין, כי בהתאם למידע הקיים במערכת הממוחשבת, רישיונו הפלסטיני של העותר תקף עד ליום 15.6.2020, ולפיכך בשלב זה היתר הנהיגה שהונפק לו תקף עד לתאריך זה בלבד. לאחר שיתקבל עדכון רשמי במערכת הממוחשבת על הארכת רישיונו הפלסטיני של העותר, יוכלו העותרים לפנות בבקשה להאריך את תוקפו של ההיתר. בנסיבות אלו טענו המשיבים, כי העתירה אינה אקטואלית עוד ודינה להימחק. למעלה מן הצורך טענו המשיבים, כי מלכתחילה ראוי היה לדחות את העתירה על הסף בשל קיומו של סעד חלופי. היתר נהיגה לתושב האזור ניתן בין היתר מכוח תקנות התעבורה, התשכ"א-1961. בנסיבות אלו, ובהתאם לסעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000, בצירוף פרט 14(א) לתוספת לחוק, עמד לרשותם של העותרים סעד חלופי בדמות פנייה לבית המשפט לעניינים מנהליים.

3. בתשובתם לתגובה המקדמית מסרו העותרים, כי העותר פעל לחידוש רישיון הנהיגה הפלסטיני שלו, וכי הרישיון אכן חודש ביום הגשת התגובה המקדמית. לפיכך ביקשו כי ההיתר יונפק למשך שנה. לצד זאת הוסיפו העותרים וביקשו, כי ככל שלא יחול שינוי נסיבות מהותי, אזי ימשיכו המשיבים לחדש את היתר הנהיגה לעותר. אשר לטענות בדבר קיומו של סעד חלופי נטען, כי אם היתה נדחית בקשת העותר לגופה, או אז היה מקום לעתור לבית המשפט לעניינים מנהליים. אולם עניינה של העתירה דנן בביטול קריטריון שנקבע בנוהל של המפקד הצבאי. בנסיבות אלו נתונה הסמכות לבית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, בהתאם להוראת סעיף 5א לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, המורה כי בית המשפט לעניינים מנהליים ידון בעתירה "נגד החלטה של רשות או של גוף המנוי בתוספת הרביעית, הפועלים ביהודה ושומרון (להלן - האזור), בעניין המנוי בתוספת הרביעית, ולמעט עתירה שהסעד העיקרי המבוקש בה עניינו התקנת תחיקת הביטחון לרבות ביטולה, הכרזה על בטלותה או מתן צו להתקנה" (ההדגשה הוספה - נ' ס'). לבסוף נטען, כי משניתן הסעד המבוקש, מסכימים העותרים למחיקת העתירה ללא צו להוצאות. לצד זאת צוין, כי מוטב להתייחס גם לעניין הסמכות ולשאלת קיומו של סעד חלופי, שכן יש להניח כי מקרים דומים ישנו בעתיד.

4. משניתן לעותרים מבוקשם, דין העתירה להימחק. אשר לתוקפו של האישור - זה ניתן בהתאם למידע

העדכני הקיים במערכת הממוחשבת של המשיבים; אשר לחידושו - אין הצדקה להורות כבר עתה על חידוש 'אוטומטי' של מתן ההיתר. בבוא העת יגיש העותר בקשה מתאימה. יש להניח כי בהעדר שינוי נסיבות מהותי, ישקלו המשיבים את בקשתו לחיוב, כפי שנעשה בענייננו; אשר לשאלת הסעד החלופי - אין מקום להידרש לה בגדרי עתירה זו, משהתייתר הדיון בה.

5. סוף דבר: העתירה נמחקת בזאת, ללא צו להוצאות. החזר אגרה בהתאם לתקנות.

ניתן היום, א' בשבטהתש"פ (27.1.2020).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט
